

Elutazott hazánkból Helmut Kohl kancellár

(Folytatás az 1. oldalról.)
dult vissza Budapestre a különvonal a vendégekkel, miután szívélyesen elköszöntek tőlük a megyei vezetők. Délután érkezett Helmut Kohl a Keleti pályaudvarra, majd — kíséretével együtt — a Ferihegyi repülőtérre.

Magyar és NSZK-labogók lengtek a légikikötőben, csapatszólóval felsorakozott a Magyar Néphadsereg díszszázada, amikor ünnepélyesen búcsúztatták a Német Szövetségi Köztársaság szövetségi kancellárját, feleségét és a kíséretével levő személyiségeket.

Az ünnepélyes búcsúztatásra megjelent Lázár György, a Minisztertanács elnöke és felesége, Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, továbbá a politikai és a gazdasági élet több más vezető személyi-

sege; ott volt Kovári Péter, a Magyar Népköztársaság bonni nagykövete. A díszszázad parancsnoka jelenlést tett az NSZK kormányfőjének, majd felcsendültek a két ország himnuszának hangjai.

Ezután a magyar és az NSZK-beli vezetők — a házigazdák és vendégek — elköszöntek egymástól. A különgépnél úttörők virágcsokrokat nyújtottak át a szövetségi kancellárnak és feleségének, Lázár György és Helmut Kohl — akinek szeméjében Helmut Schmidt 1979. évi útja után most második alkalommal látogatott Magyarországra szövetségi kancellár az NSZK-ból — még néhány szíves szót váltva, kézfogással búcsúzott egymástól.

A repülőgép néhány percel 17 óra előtt elindult Budapestre. (MTI)

Magyar—szovjet könnyűipari együttműködés

A magyar—szovjet könnyűipari együttműködés állandó munkacsoportja gazdasági és műszaki—tudományos együttműködés elmélyítésére hatnapos tanácskozást tartott Szegeden, amely szombaton fejeződött be. A könnyűipari minisztériumi és vállalati vezetők közül álló szovjet küldöttséget A. A. Birjukov öszz-szövetségi könnyűipari miniszterhelyettes és G. P. Gamzelmidze, Grúzia könnyűipari minisztere, a magyar munkacsoportot Szabó Imre ipari miniszterhelyettes vezette.

Elutazott a kambodzsai népfrontküldöttség

Szombaton elutazott a Kambodzsai Országépítési és Védelmi Egységfront küldöttsége, amely Men Chhan elnökhelyettes, az Államtanács tagja vezetésével a Hazafias Népfront meghívására tartózkodott hazánkban.

A Pozsgay Imre főtájtikár által vezetett tárgyalóküldöttséggel folytatott megbeszéléseken a küldöttség részletes tájékoztatást kapott a Hazafias Népfront országos, területi és helyi szerveinek tevékenységéről. Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke és a küldöttség vezetője tájékoztatta egymást az egyházak és felekezetek helyzetéről, az állam és az egyházak viszonyáról hazájukban. A Hazafias Népfront Fejér megyei Bizottságán a delegáció tanulmányozta a népfrontmozgalom tevékenységét. Veszprém megyében a küldöttség meglátogatta a zánkai úttörővárost.

A küldöttséget fogadta Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, és Kovács Jenő, az MSZMP KB osztályvezető-helyettese. A szívélyes, baráti légkörű találkozót és megbeszéléseket a két nép barátságának és kölcsönös szolidaritásának, a két ország népfrontjai együttműködésének, a társadalmi haladásért, a világbéke megvédéséért vívott küzdelemhez való hozzájárulásuk erősítése jellemezte.

A megbeszéléseken jelen volt Kao Samreth, a Kambodzsai Népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

Külpolitikai reflektor

● Hogyan alakultak a héten a kelet—nyugati tárgyalások?

Sok lényeges kérdésben természetesen nincs egyetértés, például arra vonatkozólag sem, hogy ki felelős a feszültség kiéleződéséért. De egyetértés nyilvánult meg a tekintetben, hogy közös erőfeszítéseket kell tenni a nemzetközi helyzet további romlásának megakadályozása érdekében. Ez a párhuzamos gondolatok Budapest és Moszkvában is megfogalmazódott, két jelentős kelet—nyugati csúcstalálkozó kapcsán.

Kohl kancellár magyarországi látogatása jelentős eseménye kétoldalú kapcsolatainknak, elég utalni a hosszú távú gazdasági együttműködési megállapodás további érvényesítésének szándékára, a beruházások területén előirányzott közös munkára, a kulturális kontaktusok bővítésére. De kifejezésre jutott a két ország érdekeltsége a normális, rendezett európai viszonyok kialakításában és fenntartásában. (Igaz, ennek egyik, ha nem a legfőbb akadálya az amerikai rakétatelepítés Nyugat-Európában, amely elsősorban az NSZK-ban történik.)

A nemzetközi és európai helyzet bonvolult képletének megfelelő volt a moszkvai szovjet—francia csúcstalálkozó is. A két ország szoros kapcsolatát mi sem jellemezte jobban, minthogy a hatvanas évek kezdetétől több mint tucatnyi csúcstalálkozót tartottak. De 1980 óta szünet keletkezett a legmagasabb szintű párbeszédben, s a szocialista Mitterrand kétségkívül nehezebben határozta el magát a moszkvai utazásra, mint korábban akár De Gaulle, Pompidou vagy Giscard d'Estaing. Az újabb találkozó mindenképpen pozitív jelzés, még akkor is, ha a szovjet fővárosban nemcsak érdekezésszerűségről, de szembetűnő nézetkülönbségekről is szó esett.

A francia elnöki látogatás alkalmából tartott moszkvai sajtóértekezleten Zamjatin egy szovjet—amerikai csúcstalálkozó felől is kérdezték. A Szovjetunió komolyan veszi a csúcstalálkozók kérdését, a jelenlegi tárgyalások is ezt igazolják — hangzott a válasz. — Az Egyesült Államok álláspontjában viszont nincs olyan

változás, amely arra utalna, hogy az óhaj általános hangulatán túl Washington igazi készséget mutatna a csúcstalálkozót igénylő kérdések felvetésére és megoldására.

Előrelépés ezen a területen sem lehetetlen, de ahhoz az Egyesült Államoknak tetekben is megnyilvánuló, valódi tárgyalási szándékot kell mutatnia...

● Mit jelentett a szavazás a tíz közös piaci országban?

Jelentéktelen választásnak ritkán tulajdonították akkorra jelentőséget, mint az Európai Parlament képviselőire leadott voksoknak. A Strasbourgban székülő európai törvényhozás 434 képviselője csak ajánlási joggal rendelkezik, de még ezek az indítványok is sorra elsüllyedtek a közös piac gépezetének útvesztőiben.

Az ötvenként tartott választás (1979 után ez most a második szavazás a tíz országban) azonban belpolitikai hőmérsékletet lehet. Sokkal megbízhatóbb formában, mint a közvéleménykutatások, de számításba kell venni, hogy meglehetősen nagy a tartózkodás: az országok többségében a szavazásra jogosultak fele sem élt a lehetőségével.

Igy is tanulságos lehetett a választások végeredménye, Görögországon kívül ugyanis visszaestek a kormányon levő politikai erők. Nagy-Britanniában a konzervatívok, Olaszországban a kereszténydemokraták, az NSZK-ban a CDU, és különösen a szabad demokraták, akik a parlamenti részvételhez szükséges öt százalékos küszöböt sem tudták átlépni. Franciaországban viszont a szocialisták és a kommunisták. Nehéz lenne tehát balra- vagy jobbrafordulásról szólni, inkább a gazdasági nehézségek érződtek a választópolgárok tartózkodásában, illetve állásfoglalásában. (Rendkívül jó eredményt ért el az Olasz Kommunista Párt, első ízben megelőzték a kereszténydemokratákat. A jobboldali sajtó „Berlinguer-részvételszavazatokról” cikkezett, pedig mindenekelőtt arról volt szó, hogy az urnák előtt egyre többen tették magukévá a kommunistaik helyzetértékelését. Bejutottak az Európa Parlamentbe a zöldek is, sokként hatott viszont a francia szélsőjobboldal előretörése...)

A választás nem hat ki közvetlenül a hatalmi vi-

szonyokra, hiszen a közeli jövőben nem esedékesek általános választások a közös piaci országok egyikében sem. Kétségtelen átgondolásra és felülvizsgálatra készíthet azonban, s ebben a bonyolult helyzetben ül össze a most kezdődő héten a közös piaci tízek csúcsterkeztele. Legutóbb Athénban gyakorlatilag kudarcot könyvelték el, s most sem ígérkezik könnyebbnek a kompromisszum, hiszen számot lehet vetni a belső elégedetlenséggel. A kör négyesítésére sohasem könnyű...

● Milyen eredményeket hoztak a lengyel tanács-választások?

Egy-egy ország helyi képviselői választásai nem képeznek nemzetközi méretű eseményt, a lengyel tanács-választásokra azonban odafigyeltek Európában, s a kontinensen kívül is.

Ennek oka a föld alatti ellenzék kihívása volt: felhívással fordult a lakossághoz, hogy bojkottálja az urnákat, s így jelezze: a konszolidáció nem halad előre. A felszólítás kudarcot vallott, s a lengyelek háromnegyede szavazott, az új törvény alapján, amely mindenütt kötelezővé tette a kettős jelölést. A távolmaradók jó része sem bojkottált: nem szavazhattak a lakóhelyüktől távol levők (külföldi út, üdülés, kórház, szolgálat stb.), sokan pedig általában minden közéleti megnyilvánulástól visszavonultak. A területi megosztás természetesen eltért, egyes vajdaságokban 50—60 százalékos részvételtől adhattak számot, másutt csaknem 90 százalékosról.

Politikai próba volt, s a konszolidáció fontos csatája lett. A lengyel vezetés messzemenő realitás érzékét mutatja ugyanakkor, hogy nem futtak győzelmi harsonákat. Hangsúlyozták: bizonyára sok szavazónak is vannak még fenntartásai, míg a távol maradókat sem lehet általában „ellenségnek” nyilvánítani. A küzdelem tehát folytatódik, s a tanács-választás jelentős állomást jelentett a folyamatban: hozzájárul a föld alatti ellenzék teljes elszigeteléséhez, s nehezíti a kívülről levezényelt kampányokat.

Vízügyi megbeszélések

Budapesten szombaton befejeződtek a magyar—csehszlovák vízügyi tárgyalások, amelyeket június 21. és 23. között folytatott Kovács Antal államtitkár, az Országos Vízügyi Hivatal elnöke és Vladimir Margetin szlovák erdő- és vízgazdálkodási miniszter a két ország vízügyi kapcsolatainak fejlesztéséről. Áttekintették a kétoldalú határvízi, valamint vízügyi műszaki-tudományos együttműködés helyzetét, és a további tennivalókat. A tárgyalásokról készített emlékeztetőben mindkét fél hangsúlyozta, hogy különösen nagy figyelmet fordítanak a víz minőségének fokozottabb védelmére, a szennyeződések megelőzésére. Tárgyaltak a Dunán végzett közös munkálatokról, és a legközelebbi feladatokról.

Vladimir Margetin Győrött látogatást tett az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnál. A szlovák miniszter szombaton elutazott Budapestre.

Ortega Varsóban

● Varsó (MTI)

Daniel Ortégának, a nicaraguai Sandinista Nemzeti Felszabadítási Front Országos Vezető Tanácsa tagjának, a Nemzeti Újjászülletés Kormányának Kormányzó Tanácsa koordinátorának vezetésével nicaraguai párt- és állami küldöttség kezdett tárgyalásokat szombaton a lengyel fővárosban. A küldöttséget Wojciech Jaruzelski, a LEMP KB első-titkára, a lengyel kormány elnöke hívta meg lengyelországi munkalátogatásra.

Közlekedési és távközlési tárgyalások

Pullai Árpád közlekedési miniszter meghívására Karl Lausacker osztrák szövetségi közlekedési miniszter június 21—23. között hivatalos baráti látogatáson Budapestre tartózkodott. A miniszterek megtárgyalták a két szomszédos ország közötti vasúti, közúti, légi és vízi közlekedés jelenlegi helyzetét, és az együttműködés továbbfejlesztésének konkrét feladatait.

Az osztrák miniszter kíséretének tagja volt dr. Heinrich Übleis, az Osztrák Posta- és Távközlési Hivatal vezérigazgatója, aki Tóth Ilés államtitkárral, a Magyar Posta elnökével áttekintette a két ország közötti hírközlés helyzetét és fejlesztésének lehetőségeit.

Az osztrák közlekedési miniszter és kísérete szombaton délután elutazott Budapestre.

Hazaérkezett a KNEB-delegáció

Szakali József, a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke Mehdi Abdullah Szaid, a Jemeni NDK Legfelsőbb Népi Ellenőrzési Bizottsága elnökének meghívására június 18—22. között Adenben tartózkodott. A tárgyalások során áttekintették a két ország szervezete közötti kapcsolatokat és annak továbbfejlesztési lehetőségeit.

Szakali Józsefet adeni tartózkodása során fogadta Ali Nasser Mohammed, a Jemeni Szocialista Párt Központi Bizottsága főtájtikára, a Legfelsőbb Népi Tanács Elnökségének elnöke, miniszterelnök és Abdel-Gani Abdel-Kader, az JSZP KB Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára. A tárgyalásokon részt vett Szabó Ferenc, a Magyar Népköztársaság adeni nagykövete.

A népi ellenőrzési küldöttség szombaton visszaérkezett Budapestre.

Útban Odesszába

Munkakapok, ünnepnapok

Immár szép hagyományként számít egy fővárosi bemutatkozás után vagyunk. Amint a tömegkommunikációs eszközök arról részletesen beszámoltak, a héten Csongrád megyei napok megrendezésére került sor a Szovjet Tudomány és Kultúra Házában. A mostani találkozó az is jelentőséget adott, hogy felszabadulásunk, a fasiszmus felett aratott győzelem 40. évfordulója alkalmából — az ünnephez kötött hagyomány szellemében — összel barátsági napokon fogunk bemutatkozni a testvéri Odessza megyében, és Budapest keresztnetszetet adunk az ösre tervezett programjainkból. Most volt 40. évfordulója testvéremyénk felszabadításának is, amelynek lakói sokat szenvedtek, hős partizániai bátran harcoltak a megszálló hitleri hordák ellen. Erre most külön is emlékezünk, amikor éppen 43 éve annak, hogy a fasiszta Németország hadüzenet nélkül megtámadta a Szovjetuniót.

Csongrád megye — amely az egy évezreddel ezelőtti pusztaszeri országgyűlés emlékét tudhatja magáénak s amely területet a századforduló után a haladó mozgalmak alapján a barátság Viharsaroknak tisztelt, az ellenség Viharsaroknak rettegött — a Vörös Hadsereg elővonulása során az országban elsők között szabaddult fel közel 40 esztendeje. Itt bontott zászlót

a legális Magyar Kommunista Párt, és alakult meg a nemzeti összefogás fóruma, a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front.

Ahogy több évtizedes kapcsolataink erősödnek, mind újabb és újabb tényeket tárnak fel és tesznek közkinccsé a kutatók annak jelzésére, hogy a magyarok és Odessza képviselőinek találkozásai hosszú történelmi útra tekintenek vissza. A kutatásokból ismerjük, hogy Belocerkovszky Antal, a Tanácsköztársaság ismert szegedi személyisége orosz földön született, és „Lenin országának fiaként” szolgált az internacionális nagy ügyért. Tudunk arról is, hogy magyar vöröskatonák harcoltak Odessza védőinek sorában a polgárháború időszakában. Ismert tény Bartók Béla odesszai hangversenyének sikere 1929-ben. Balázs Béla — akinek szegedi kötődéséi is jelentősek — filmet készített Szeged testvérvárosában.

A sort lehetne folytatni, Csongrád megye és Odessza terület immár széles tömegeket érintő kapcsolatait felszabadulásunkkal egy időre. A fasisztákat területünkről elűző II. Ukrán Front vöröskatonái megvénk felszabadításának közvetlen részesei között sokan voltak odesszaiak. Azóta is hálával és tisztelettel gondolunk minden szovjet katonára, akik szabadságunk napjának felvirradásáért harcoltak, közülük sokan itt alusszák örök álmukat.

A felszabadítók és a lakosság között akkor kibontakozott sokirányú barátság megalapozta Szeged és Odessza későbbi kapcsolatának alakulását. A testvérvárosi kapcsolatok kezdeményezése 1955-ben indult el Szegedről a fekete-tengeri metropoliszba és rövidesen pozitív válasz érkezett. Tudunk arról, hogy 1957-ben hazánk felszabadulásának évfordulóján a lelkes hangulat szegedi nagygyűlésen odesszai delegáció is részt vett.

A hatvanas években a kapcsolatok tovább fejlődtek a párt-, az állami és a társadalmi szervezetek, a tömegszervezetek, a vállalatok, a szövetségek és az intézmények között. 1965-ben már a televízió nyilvánossága előtt műsor mutatta be a két város életét, a fiatalok vetélkedőn adtak számot egymás városának ismeretéről.

Tizenöt évvel ezelőtt pártjaink központi bizottságai közötti megállapodás jegyében a két megye hivatalos testvéremgyei kapcsolatot létesített, amely azóta állandóan gazdagodik, bővül. Mostanára mintegy 30 vállalat, intézmény, szervezet alakított ki sokoldalú együttműködést. A kapcsolat mind eredményesebben szolgálja a munkatapasztalatok kicserélését, a közös feladatok megoldásának együttes keresését. Jelentős számú politikai munkás, szakember — tudományos kutató mérnök, pedagógus, orvos, szakmunkás — ismerkedik évente a testvéremgye eredményeivel.

A két megye közötti együttműködési megállapodás keretét ad a munkához, illetve konkrétan is tartalmaz feladatokat a különböző gazdasági, társadalmi, kulturális és sportterületen. A vállalatok, szervezetek szerződésben rögzített együttműködése a mindennapi termelőmunkával kapcsolatos törekvéseket foglalja magában. Ha megnezzük a vasutasok, vagy éppen az élelmiszeripari vállalatok, a vendéglátó vállalatok, a kábelgyáriak, a kender-, a textil- és a ruhaipari szakma dolgozóit, a szervezeteket együttműködési szerződéseit, valamennyi kitér a munkaversenyre, a hatékonyság, a gazdaságosság segítését szolgáló tapasztalatok kölcsönös kicserélésére. A szakszervezet kezdeményezésére a 40. évforduló tiszteletére külön indult munkaverseny.

Ugyancsak konkrét tudományos együttműkö-